

Г. В. Стрельський

Залізник Микола Кіндратович

ЗАЛІЗНЯК Микола Кіндратович (псевд. і крипт.: Кіндратович Микола, О. Пашкевич, М. З., З-к М. та ін.; 10. 08. 1888, м. Мелітополь Таврій. губ., нині Запоріж. обл. – 1950, м. Перм, РФ) – громадсько-політичний діяч, дипломат. Чоловік [О. Залізник-Охримович](#). Навч. в Університеті св. Володимира у Києві. Від 1905 брав активну участь у нац.-рев. русі як чл. одного з перших гуртків укр. есерів, водночас – чл. київ. «Просвіти», працював у її видавн. комісії, друкував статті у г. «Рада». У червні 1907 заарешт., за звинуваченням в організації студент. заворушень виключений з Університету і засудж. до довіч. заслання, однак наприкінці того ж року втік із Лук'янів. в'язниці. Від 1908 мешкав у Галичині, навч. у Львів. університеті, вміщував наук. статті й рецензії в укр. газетах і часописах – «Село», «Засів», «Рідний край», «ЛНВ», «Записки НТШ» та ін. 1914 став співзасн. Союзу визволення України, проте невдовзі вийшов із нього й очолив Закордон. комітет УПСР (Відень); 1915 – чл. Заг. укр. ради у Відні. За запрошенням М. Василька у січні–лютому 1918 брав неофіц. участь (як консультант) у Брест. мирних переговорах, зокрема сприяв укладенню таєм. протоколу між УНР й Австро-Угорщиною щодо створення автоном. корон. краю із зх.-укр. земель. Навесні 1918 заснував Укр. інформ. бюро у Стокгольмі. Від серпня 1919 – посол УНР у Фінляндії. Популяризував ідею створення Сх. (Балт.) Антанти та Балто-Чорномор. союзу, забезпечив визнання де-юре Фінляндією Директорії УНР 12 червня 1920. Наприкінці липня 1920 виїхав до Відня, де видав серію наук.-популяр. брошур «Політична бібліотека». Від 1921 – секр. Всеукр. нац. ради, проф. УВУ; 1927–28 – ред. г. «Діло» (Львів). Через статті антипольс. спрямування повернувся до Відня. 1945 заарешт. рад. контррозвідкою й засудж. до 15-ти р. таборів, де й помер.

Основні праці

Про український рух у Київському університеті // Рада. 1907. № 40 (передрук – *Alma Mater...* Кн. 1. К., 2000); Оповідання з історії української землі (нариси стародавньої культури). Кн. 1–2. Л., 1909–11; Російська Україна і її відродження. Л., 1910; Українці, Росія й війна. [Б. м.], 1915; Нариси про національне питання. К., 1918; Моя участь у мирових переговорах в Берестю-Литовському // Берестей. мир: Спомини та мат. Л., 1928.

Рекомендована література

1. Стрельський Г. В. Залізняк Микола Кіндратович // Укр. дипломати доби нац.-держ. відродження (1917–1920 рр.). К., 2000;
2. Сидоренко Н. Микола Залізняк // Укр. журналістика в іменах. Вип. 9. Л., 2002.

Бібліографічний опис:

Залізняк Микола Кіндратович / Г. В. Стрельський // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2010. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-14772>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).